

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719204481
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8719204481.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcov: 1. Y. W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom: C. XXXX/XX, XXX XX M., občan O., 2. X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX M., občan O., 3. B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX M., občan O., všetci právne zastúpení: JUDr. Peter Behúň, advokát, so sídlom AK Námestie sv. Egídia č.44, 058 01 Poprad, IČO: 52 461 092, proti žalovaným: 1. X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom: A. XXXX/XX, XXX XX M., občan O., 2. B. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom: A. XXXX/X, XXX XX M., občan O., 3. W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom: A. XXX/XX, XXX XX O. S., občan O., 4. X. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom: T. O. XXXX/XX, XXX XX M., občan O., 5. B. S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom: N. XXX/X, XXX XX O. S., občan O., 6. B. B. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom: N. XXX/X, XXX XX O. S. občan O. 7. H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX M., občan O., žalovaní právne zastúpení: Mgr. Adrián Bobko, advokát, so sídlom AK Námestie sv. Egídia č. 78, 058 01 Poprad, IČO: 37 747 371, o určenie, že vec patrí do dedičstva s prísl., o odvolaní žalovaných v 1. až 7. rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 19C/19/2019-238 zo dňa 28.11.2022 v spojení s opravným uznesením č. k. 19C/19/2019-302 zo dňa 26.09.2023 takto

rozhodol:

I. V konaní pokračuje na strane žalovaných s dedičmi pôvodného žalovaného v 3. rade, nebohého W. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. S., A. XXX/XX, zomrelého XX.XX.XXXX, a to s D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. S., A. XXX/XX, O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. S., A. XXX/XX, D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. S., A. XXX/XX a M. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. W. XXXX/XX, A. C..

II. M e n í rozsudok tak, že žalobu zamietá.

III. Žalovaný v 1. až 7. rade m a j ú n á r o k na náhradu trov konania voči žalobcom až v 1. až 3. rade v rozsahu 100 %.

IV. Žalovaní v 1. až 7. rade m a j ú n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v 1. až 3. rade v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodoval o nároku žalobcov o určenie, že vec patrí do dedičstva, pričom o tomto nároku rozhodol takto:

„I. Súd u r č u j e, že poručiiteľka X. J., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. X.X.XXXX, bola v deň svojej smrti podielovým spoluvlastníkom v podiele X/X-ín v pomere k celku na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v Katastrálnom území O. S., Obec O. S., Okres M., zapísaných na LV č. XXXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu M., a to:

- parc. č. XXXX, parc. reg. E, o výmere XXX m², orná pôda,
- parc. č. XXXX, parc. reg. E, o výmere X.XXX m², trvalý trávnatý porast,

- parc. č. XXXX/X, parc. reg. E, o výmere X.XXX m², orná pôda,
- parc. č. XXXX, parc. reg. E, o výmere X.XXX m², orná pôda,
- parc. č. XXXX/X, parc. reg. E, o výmere X.XXX m², orná pôda,
- parc. č. XXXX/XXX, parc. reg. E, o výmere XXX m², orná pôda,
- parc. č. XXXX/XXX, parc. reg. E, o výmere XXX m², orná pôda.

II. Žalobcovia majú voči žalovaným nárok na 100 % náhradu trov konania, ktoré budú vyčíslené samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu neboli prejednané v dedičskom konaní po zomrelej X. J., ani W. J., a to z dôvodu, že v týchto dedičských rozhodnutiach neboli zahrnuté v predmete dedičstva. Následne došlo ku chybe v katastrálnom operáte, kedy tieto neprededené dedičské podiely boli omylom zapísané na liste vlastníctva v prospech žalovaného v 1. rade. K uvedenej chybe došlo pri vykonávaní ROEP, kedy ako vlastníčka týchto nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele X/X mala byť zapísaná nebohá X. J. a parcely boli chybné zapísané v prospech žalovaného v 1. rade. K tejto chybe došlo z dôvodu nesprávneho prešetrovania vlastníckych vzťahov zo strany spracovateľa ROEP. Z týchto skutočností mal súd za preukázané, že tieto parcely boli v deň smrti X. J. v jej vlastníctve, resp. v spoluvlastníctve, a preto považoval za dôvodné podanej žalobe vyhovieť. Uviedol, že u žalovaných v 5. až 6. rade nie je pochýb o ich dobromyseľnosti, no títo nadobudli vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam od nevlastníka, ktorý bol zapísaný ako vlastník chybné. Súd prvej inštancie uviedol, že okruh do úvahy pripadajúcich dedičov bol ustálený správne a takáto žaloba je dôvodným a vhodným prostriedkom pre vyriešenie tohto sporu. Poukázal na skutočnosť, že sporné pozemky poručiteľka vlastnila v čase smrti, následne neboli predmetom dedičského konania a bez rozhodnutia súdu tieto pozemky nemožno prejednať ako novoobjavený majetok, nakoľko vlastníctvo k nej bolo zapísané nesprávnym spôsobom v prospech inej osoby.

3. Rovnako tak súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR prijaté pod sp. zn. IV. Obdo/2/2020, kedy sa veľký senát uzniesol, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Pokiaľ teda žalovaný v 1. rade nenadobudol vlastnícke právo, nemohol potom ho ani platne previesť na ďalšie osoby.

4. Rovnako tak súd prvej inštancie uviedol, že u žalovaného v 1. rade nedošlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním, nakoľko neboli splnené podmienky pre vydržanie. Pri vydržaní musia byť splnené všetky podmienky vydržania, teda faktické ovládanie veci, ako aj dobrá viera, že predmet vydržania vydržateľovi patrí, pričom v danom prípade nedošlo k takejto situácii, nakoľko v dedičskom konaní po svojich právnych predchodcoch síce žalovaný v 1. rade nadobudol určité nehnuteľnosti v katastrálnom území O. S., nie však sporné pozemky, ale odlišné nehnuteľnosti. Nemal teda nadobúdaci titul a nemohol byť dobromyseľný, že je vlastníkom sporných pozemkov, nakoľko v dedičskom rozhodnutí sú uvedené nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom dedičstva. Rovnako tak pokiaľ každý z dedičov dostal X/X z majetku svojho právneho predchodcu, musel si byť vedomý, že podiel v rozsahu X/X nededil. V prospech žalovaného v 1. rade teda nesvedčil žiadny nadobúdaci titul, preto nemohol nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním. Rovnako tak nebola preukázaná ani nepretržitosť držby, nakoľko z výpovede žalovaného v 1. rade v trestnom konaní je zrejmé, že nevedel o vlastníctve týchto parciel a tieto ani neužíval. Následne podpísal nájomnú zmluvu s družstvom, ktorú však pripravovalo družstvo a sám nemal prehľad o tom, aké parcely sú tam uvedené. Pokiaľ bola takáto nájomná zmluva podpisovaná v roku 2010 do roku 2019, kedy sa dozvedel o námietkach žalobcov, neuplynula 10 ročná vydržacia doba. Predmetné pozemky neboli predmetom dedičského konania po nebohej X. J., ani po nebohom otcovi žalovaného v 1. rade a po dobu 10 rokov ich reálne neužíval, nakoľko boli v užívaní družstva.

5. Súd prvej inštancie uviedol, že nemožno legitimizovať nerozumné a nesprávne dôsledky chybného rozhodnutia a je treba súdnou cestou túto otázku vyriešiť tak, že dôvodné žalobe vyhovieť.

6. Súd prvej inštancie v tomto smere vec právne posúdil v zmysle článku 20 Ústavy SR, § 124, §132, § 134, § 129 a § 130 Občianskeho zákonníka.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle zásady úspechu s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie zo strany žalovaných v 1. až 7. rade s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žalovaní namietli, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný a nespĺňa náležitosti kvality súdneho rozhodnutia tak, aby bolo zaručené právo na spravodlivý proces pre strany sporu. Zároveň namietli, že súd sa nevysporiadal s argumentmi oboch sporových strán a jednostranne favorizoval žalobcu, kedy súd prvej inštancie poukázal na neexistenciu nadobúdacieho titulu, no opomenul však dohodu dedičov ohľadom pozemkov, podľa ktorej tieto zdedil žalovaný v 1. rade. Tieto pozemky boli prvotne vedené v Pozemknoknižných záznamoch a následne boli pri nich menené parcelné čísla a prevádzané do nových registrov a zoradené na nové listy vlastníctva, pričom jednalo sa o proces realizovaný správou katastra, kedy sa dedičia spoliehali na správnosť a úplnosť týchto úradných záznamov, z ktorých vychádzal aj notár pri prejednávaní dedičstva. Preto nesúhlasili s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaný v 1. rade v čase prejednávania dedičstva si musel byť vedomý, že predmetom dedičstva nie sú aj tieto sporné pozemky a nemohol ich mať v oprávnenej držbe. Tento záver nevyplýva zo žiadneho vykonaného dôkazu. Naopak, z dôkazov, ktoré boli vykonané vyplýva, že od prejednávania dedičstva považoval sa žalovaný v 1. rade za vlastníka týchto sporných pozemkov aj s poukazom na uzavretú dedičskú dohodu. Len omylom notára tieto pozemky neboli zapísané v rozhodnutí o dedičstve. V tomto prípade je domnelým právnym dôvodom začiatku oprávnenej držby to, že nedošlo k zápisu týchto pozemkov do aktív dedičstva. Rovnako súd prvej inštancie nesprávne uviedol, že z výpovede žalovaného v 1. rade v trestnom konaní vyplynulo, že v roku 2010 podpísal nájomnú zmluvu v družstve a keďže ani nevedel, že parcely sú v jeho vlastníctve a ak ich neužíval, nemohol ich vydržať. Žalovaný sa týmto spôsobom nevyjadril v trestnom konaní a táto výpoveď bola nesprávne interpretovaná súdom prvej inštancie. Naopak z jeho výpovede vyplýva, že bol dobromyseľný vo vlastníctve týchto pozemkov s tým, že ich mal zdediť po svojej právnej predchodkyni tak, aby sa tieto pozemky ďalej nedrobili. Od roku 2000 do roku 2019 ho nikto nekontaktoval v tom, že pozemky mu vlastnícky nepatria a k týmto výhradám pristúpil žalobca až po prevode časti pozemkov na žalovaných v 5. a 6. rade. Nájomní zmluva z roku 2010 verifikuje to, že žalovaný v 1. rade s týmito pozemkami ako vlastník nakladal. Skutočnosť, že neurčité podiely na nezidentifikovaných parcelách v kat. úz. O. S. v spojení s dedičskou dohodou svedčia o tvrdeniach žalovaného v 1. rade, že tento sa považoval za vlastníka sporného podielu od prejednávania dedičstva a nemal dôvod spochybňovať svoje vlastníctvo ani po zmenách v rámci ROEP. Rovnako tak nie je pravdou, že tieto pozemky žalovaný v 1. rade neužíval. Nie je povinnosťou vlastníka sám využívať pozemky, stačí, že s nimi nakladá ako so svojimi, pričom jednoznačne takýmto spôsobom žalovaný formálne postupoval, keď tieto dal do nájmu. Bol si vedomý, že je vlastníkom týchto pozemkov a podpisom zmluvy o nájme nedošlo k zmocneniu sa držby pozemkov, nakoľko len ich od toho času prenechal do užívania družstvu, pričom ich vlastnil aj predtým. Za tieto pozemky dostával nájomné už predtým, čo vyplýva zo samotného číslovania zmluvy.

9. Odvolatelia poukázali na judikatúru Ústavného súdu SR vo vzťahu k žalovaným v 5. a 6. rade, ktorí legitímnym spôsobom v dobrej viere nadobudli vec od dobromyseľného vlastníka. Žalovaní v 5. a 6. rade poukázali na to, že im má byť poskytnutá náležitá ochrana, nakoľko vychádzali z dobrej viery v zápis určených registrov. Žalovaní v 5. a 6. rade namietli, že sú dotknutí na svojich vlastníckych právach, ktoré nadobudli dobromyseľne vychádzajúc zo záznamov v katastri, pričom poukázali na skutočnosť, že žalobca v 1. rade sa začal o predmetné nehnuteľnosti zaujímať až od času, keď začali realizovať svoj investičný plán. V danom kontexte 14 ročnej nečinnosti žalobcu v 1. rade pri porovnaní s ich dobromyseľne nadobudnutím vlastníckeho práva, pri zhodnotení týchto aspektov nemožno vyhovieť žalobe. Je dôvodné brať do úvahy aj to, že na pozemkoch začali s výstavbou rodinného domu a situáciu už nemožno vrátiť do pôvodného stavu. Práve žalobca v 1. rade špekulatívnym spôsobom po 14 ročnej nečinnosti začal riešiť tento stav a takéto jeho konanie je zneužitím práva v rozpore s § 39, ako aj § 3 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie preto nesprávne favorizoval žalobcu v 1. rade a jeho špekulatívne konanie oproti dobromyseľnému nadobudnutiu vlastníckeho práva žalovanými v 5. a 6. rade. Práve žalobcovia mali byť bdelymi a zaujímať sa o svoje práva skôr pred ich ďalším prevodom tretím osobám. To, že došlo ku chybe, kedy nebol určitý majetok prejednaný v dedičstve nemôže znamenať, že budú porušené práva žalovaných v 5. a 6. rade.

10. Zároveň žalovaní namietli aj výrok o trovách konania a s poukazom na uvedené žiadali, aby bol napadnutý rozsudok zrušený, resp. zmenený a žaloba zamietnutá.

11. Žalobcovia k podanému odvolaniu žalovaných uviedli, že sa stotožňujú s rozhodnutím súdu prvej inštancie v celom rozsahu s poukazom na správne zistený skutkový stav, ako aj správne právne posúdenie s tým, že nedošlo v konaní ku porušeniu práv žalovaných na spravodlivý proces. Poukázali, že žalovaný v 1. rade nemá nadobúdaci právny titul, nakoľko tieto nehnuteľnosti neboli predmetom dedičského konania. Neboli splnené ani podmienky pre vydržanie týchto pozemkov zo strany žalovaného v 1. rade, pričom žalovaný v 1. rade nebol dedičom, ale pri spracovaní ROEP mu bolo neoprávnené vlastnícke právo zapísané. Ani názor žalovaných, že nájomná zmluva preukazuje vlastníctvo žalovaného v 1. rade nie je správny, nakoľko pri vypracovaní tejto zmluvy družstvo vychádzalo z chyby v katastrálnom operáte. V dedičskom konaní tieto nehnuteľnosti prejednané neboli. Uviedli, že sporné pozemky neboli poňaté v dedičskom konaní a ani prejednané, čo muselo byť žalovanému v 1. rade zrejme. Aj za stavu, keď by bol podpis nájomnej zmluvy chápaný ako úkon faktickej moci žalovaného v 1. rade nad parcelami, by od podpisu tejto zmluvy od 22.11.2010 nedošlo k vydržaniu, pričom tieto zmluvy musia mať písomnú formu, preto nemohli byť platné bez písomnej formy. Súd prvej inštancie sa správne vyporiadal aj s tým, že nemohol uprednostniť dobromyseľnosť žalovaných v 5. a 6. rade pred oprávnenými vlastníckymi nárokmi zákonného dediča. Žalobca nekonal špekulatívne, snažil sa riešiť vec mimosúdnou cestou, čo však bolo neúspešné. Žalobcovia poukázali na to, že žalovaní v 5. a 6. rade odkúpili celkovú výmeru 226 m², čo je oproti celkovej výmere sporných pozemkov v rozsahu 6.272 m² zanedbateľná časť. Z týchto dôvodov navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

12. Žalovaní v 1. až 7. rade v replike k vyjadreniu žalobcov uviedli, že trvajú na odvolacej námietke nezrozumiteľnosti predmetného rozhodnutia aj s poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva s tým, že odôvodnenie rozsudku nezodpovedá náležitostiam podľa § 220 ods. 2 CSP. Poukázali na to, že z pripojených spisov nepochybne vyplýva, že žalovaný v 1. rade sa od prejednaní dedičstva považoval za vlastníka sporných pozemkov, pričom nesúhlasili ani s celkovou výmerou sporných pozemkov vo výške 6.272 m², nakoľko právni predchodcovia strán sporu mali len spoluvlastnícky podiel k týmto pozemkom a tieto, nakoľko sa jedná prevažne o poľnohospodársku pôdu, by sa nemali deliť a rozdrobovať. Poukázali na to, že žalovaný v 1. rade sa považoval za vlastníka sporných pozemkov nielen pri ich prevode v časti pre žalovaných v 5. a 6. rade, ale aj pri nakladaní s týmito pozemkami vo vzťahu k prenechaniu veci do nájmu. Trvali na dôvodoch svojho odvolania a žiadali, aby im bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

13. Žalobcovia k replike žalovaných písomne uvideli, že sa pridriavajú svojich tvrdení v odvolacom konaní a stotožňujú s rozsudkom súdu prvej inštancie. Namietli správnosť tvrdenia žalovaných o tom, že dohoda dedičov bola im známa a že túto mohli napadnúť v dedičskom konaní, čo však v danom prípade nemohlo možné, nakoľko predmetné pozemky neboli v dedičskom konaní prejednané, čo je vlastne aj predmet sporu. Skutočnosť, že žalobca v 1. rade dedičstvo odmietol je irelevantná, nakoľko namiesto neho by nadobudli dedičstvo jeho deti, žalobcovia v 2. a 3. rade. Rovnako tak nie sú dôvodné námietky žalovaných vo vzťahu k nemožnosti drobenia pozemkov, nakoľko táto zásada patrí len na situáciu, kedy by sa týmto drobením vytvorili nové pozemky s výmerou menšou ako 3.000 m². Zotrvali na názore, že podmienky a predpoklady nadobudnutia veci vydržaním splnené neboli, žalovaný v 1. rade nebol dobromyseľným držiteľom a jeho držba bola neoprávnená. Meritom veci je rozhodnutie, či poručiteľ v čase svojej smrti bol vlastníkom takejto veci, pričom okolnosti, ktoré nastali po tomto dni nemôžu mať vplyv na ďalšie rozhodnutie súdu. Z týchto dôvodov navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť v celom rozsahu.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

17. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal nesprávny právny záver. Odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie z uvedeného dôvodu zmenil (§ 388 CSP).

18. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces / § 365 ods.1 písm. b CSP/ odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

19. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľky na spravodlivý proces nebolo zistené.

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

21. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

22. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená.

23. Vydržanie, resp. vy-držanie - dlhé držanie, je starý (usucapio), praktický a špecifický spôsob nadobúdania vlastníckeho práva. Plynutím času sa tu subjektívne právo neoslabuje, ale naopak, nadobúda sa. Účelom vydržania je v prvom rade ochrana jednoznačnosti majetkových právnych vzťahov, teda snaha, aby každá relevantná vec mala riadne fixovaného vlastníka. Súdny musí pri posudzovaní vnímať vec z perspektívy obidvoch sporných strán, nielen izolovane z pohľadu vzťahu súdu a držiteľa samotného.

24. Vydržanie môže byť z ľudského hľadiska veľmi delikátnym inštitútom, pretože sa môže stať, že autority v (ne)súlade so zákonom nepriznajú vlastnícke právo držiteľovi, ktorý si vytvoril k spornej veci dlhoročný sentiment, pričom často aj okolie spája danú vec s držiteľom. Alebo naopak, nemenej problematické môže byť vydržanie na základe sporných dôkazov proti knihovnému vlastníkovi.

25. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady: a/ nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b/ nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neperušaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c/ spôsobilý predmet vydržania.

26. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí.

27. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

28. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude spravidla treba, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ktorý môže byť základom pre zápis vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností, ale postačí existencia takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje.

29. Občiansky zákonník v § 130 ods. 1 uvádza, že pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Jedná sa o vyvrátiteľnú právnu domnienku, že držba je oprávnená a v danom prípade ten, kto popiera dobromyseľnosť držiteľa, má dôkazné bremeno na preukázanie neoprávnenej držby. Toto bremeno v predmetnej veci zaťažovalo žalobcov, ktorí na preukázanie tejto skutočnosti nepredložili žiaden dôkaz a ani nenavrhli vykonanie dôkazu, ktorý by poprel dobromyseľnosť držiteľa. V takýchto prípadoch práve samotné znenie zákona uvádza ako podmienku pre vyvrátenie dobromyseľnosti vydržateľa to, že táto skutočnosť bude jednoznačne preukázaná. V tomto prípade k tomu nedošlo.

30. V danom prípade je nutné vychádzať zo záverov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 549/2015, ktorý vyslovil, že vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník (v danej veci potenciálny dedič),

než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom ako vec opustila vlastníkovú sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom konaní.

31. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie odlišne právne posúdil správne zistenú skutkovú situáciu, kedy bolo nepochybné, že po nebohom W. Y. nadobudla vlastnícke právo k nehnuteľnostiam X. J., čo však bolo do katastra nehnuteľností zapísané len čiastočne a do listu vlastníctva číslo XXX boli zapísané pozemkovoknižné parcely mpč., ktoré boli spoločné aj pre pozemkovoknižnú vložku číslo XXX, pričom pozemky mpč. XXXX, XXXX, XXXX a XXXX, ktoré nadobudla X. J. v podiele X/X ostali nezapísané. Pri spracovaní ZRPS bol tento podiel nesprávne zapísaný na dediča X. J., pričom tieto parcely boli identifikované na parcely E KN, v rozsahu ktoré sú predmetom tohoto konania. Pri spracovaní ROEP spracovateľ nesprávne prešetril vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam a tieto zapísal v spoluvlastníckom podiele X/X v prospech X. J.. Tento záver nepochybne vyplýva aj z rozhodnutia Okresného úradu v M., katastrálny odbor z 15.08.2019, ktoré sa nachádza v pripojenom vyšetrovacom spise na č. I. 45. Zároveň zo správy Okresného úradu v M., pozemkový a lesný odbor vyplýva, že tento spracoval register obnovenej evidencií pozemkov, ktorý bol schváleným rozhodnutím zo dňa 06.03.2007 a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27.03.2007, na základe čoho bol zapísaný žalovaný v 1. rade ako vlastníak predmetných nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele X/X.

32. Z osvedčenia o dedičstve po X. J. sp. zn. 2D/660/2000 zo dňa 18.04.2001 vyplýva, že táto vlastnila domový majetok v katastrálnom území O. S., ako aj pozemky na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX a XXXX, pričom na viacerých listoch vlastníctva sa jednalo o množstvo parciel. Rovnaký záver vyplýva aj z dedičstva po W. J. sp. zn. 19D 634/2005 zo dňa 23.05.2007, ktorý vlastnil poľnohospodársku aj lesnú pôdu v kat. úz. O. S., ktorej výpočet sa nachádza na 5 listoch formáte A4 v dedičskom rozhodnutí (č. I. 9 a nasl. pripojeného spisu).

33. Tieto skutočnosti považoval odvolací súd za rozhodujúce pri posúdení tohto prípadu, kedy je zrejmé, že v rámci dedičského rozhodnutia po právnom predchodcovi strán sporu neboli prejednané podiely na siedmych parcelách. Následne nesprávne pri vykonávaní ROEP bol tento podiel zaspaný na žalovaného v 1. rade. V prírode sa predmetné parcely nachádzajú ako poľnohospodárska pôda prevažne, ktorá bola v užívaní poľnohospodárskej organizácie, pričom žalobca v 1. rade tvrdil, že žalovaný v 1. rade sa nemohol stať vlastníkom týchto nehnuteľností vydržaním, nakoľko nesplnil vydržacie podmienky. Odvolací súd s poukazom na individuálne okolnosti prípadu má za to, že žalovaný v 1. rade pri množstve pozemkov, ktoré boli predmetom dedičského konania, či už po ich matke alebo otcovi, mohol nadobudnúť objektívne presvedčenie v tom, že je vlastníkom predmetných parciel, ktoré boli zapísané na jeho liste vlastníctva. Pokiaľ by predmetom dedenia po rodičoch strán sporu boli jeden, dva či tri pozemky je zrejmé, že k takémuto záveru by asi objektívne žalovaný v 1. rade dospieť nemohol, no pri takom množstve parciel, ktoré boli predmetom dedičského konania nie je možné rozumne očakávať, aby žalovaný mohol mať akékoľvek pochybnosti o tom, že mu tieto parcely nepatria, a to bez ohľadu na to v akom podiele bol tam zapísaný. Z osvedčenia o dedičstve vyplýva, že parcely dedil v rôznom podiele, vychádzajúc z podielu jeho predkov, ktorí tiež neboli výlučnými vlastníkmi týchto nehnuteľností. V danom prípade žalovaný v 1. rade mal aj putatívny titul nadobudnutia, a to rozhodnutie o ROEP, na základe ktorého mu boli tieto nehnuteľnosti zavedené na liste vlastníctva a následne vykonával svoje vlastnícke oprávnenie s nimi tak, že tieto prenechal do užívania poľnohospodárskemu družstvu.

34. Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na dodržanie princípu právnej istoty je na ujmu žalobcov ako nedbalých vlastníkov to, že na predmetnú chybu, teda že podiely na týchto parcelách neboli prejednané v dedičskom konaní po nebohej matke, neupozornili pred uplynutím vydržacej doby zo strany žalovaného v 1. rade. Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že žalovaný musel mať vedomosť o tom, že tieto pozemky neboli predmetom dedičského konania po matke, odvolací súd sa s týmto názorom nestotožňuje, práve naopak, žalobcov zaťažuje povinnosť kontrolovať, či predmetom dedičského konania boli všetky nehnuteľnosti ich právneho predchodcu a na túto skutočnosť upozorniť. Pokiaľ tak neurobili do roku 2019, teda v dobe v trvaní 19 rokov, resp. 18 rokov od vydania osvedčenia o dedičstve po X. J. a medzičasom v roku 2007 boli tieto pozemky zapísané na liste vlastníctva v prospech žalovaného v 1. rade, tento nadobudol vlastnícke právo k týmto pozemkom vydržaním, pričom svoju dobromyseľnosť správne odvádza od dedičskej dohody a následne od roku 2007, teda od právoplatnosti rozhodnutia o ROEP došlo k uplynutiu 10 ročnej vydržacej doby do podania žaloby. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že v tomto špecifickom prípade, ktorého okolnosti sú značne komplikované a netypické

je v súlade s aplikáciou ústavného princípu právnej istoty prikloniť sa k ochrane dobromyseľného vydržateľa a žalobu zamietnuť.

35. Odvolací súd sa nestotožňuje s námietkami žalobcov, že rozhodujúcou skutočnosťou je to, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci alebo nie a že okolnosti, ktoré nastali po tomto dni nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu, tento záver je nesprávny. Práve na takéto prípady je tu inštitút vydržania, ktorý uprednostňuje princíp právnej istoty a stability pred tvrdením, že možno donekonečna „naprávať chyby a krivdy minulosti“. V tomto prípade podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá princípu spravodlivého usporiadania vecí v rozhodnutí o zamietnutí tejto žaloby.

36. Odvolací súd k rozhodnutiu, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, a to uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.04.2021, kedy veľký senát sa uzniesol, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo uvádza, že predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu nie je aplikovateľné v prejednávanej veci. V prejednávanej veci titulom pre vstup do držby žalovaného v 1. rade nebol absolútne neplatný právny úkon. Okolnosti prejednávanej veci boli iné, a to také, že jednalo sa o dedičské nároky po právnych predchodcoch strán sporu a pokiaľ odvolací súd ustálil, že žalovaný v 1. rade nadobudol vlastnícke právo vydržaním, potom sa citované rozhodnutie najvyššieho súdu nevzťahuje ani na posúdenie veci vo vzťahu k žalovaným v 5. a 6. rade. Skutkové okolnosti prípadu prejednávaného Najvyšším súdom Slovenskej republiky sú odlišné od prejednávanej veci, nakoľko v tejto veci išlo o nadobudnutie nehnuteľnosti z konkurznej podstaty, čo je neporovnateľné s individuálnymi okolnosťami prejednávanej veci. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s týmto posúdením zo strany súdu prvej inštancie.

37. Jednou z podmienok konania je procesná subjektivita strany konania, známa podľa právnej úpravy účinnej do 30.06.2016 ako spôsobilosť byť účastníkom konania. Civilný sporový poriadok (účinný v čase rozhodovania odvolacieho súdu) v § 61 určuje, že procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva. Nedostatok procesnej subjektivity je dôvodom zastavenia konania (§ 62 CSP), ak však strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať (§ 63 ods. 1 CSP). V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve (§ 63 ods. 2 CSP). Ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (§ 63 ods. 3 CSP).

38. Korelátom procesného pojmu procesná subjektivita je hmotnoprávny pojem právna subjektivita (spôsobilosť na práva a povinnosti) (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 223). Procesnú subjektivitu má subjekt, ktorý disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Fyzická osoba nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti narodením (spôsobilosť na práva a povinnosti má aj nasciturus pod podmienkou, že sa narodí živý) a stráca ju svojou smrťou. Nedostatok procesnej subjektivity je spravidla neodstrániteľnou vadou konania. Treba pritom rozlišovať, či strana nemá procesnú subjektivitu od začiatku konania, alebo ju stratila v priebehu konania. Ak strana nedisponuje procesnou subjektivitou v čase začatia konania, ide o neodstrániteľnú vadu konania, ktorej následkom je jeho obligatórne zastavenie. Ak dôjde k strate procesnej subjektivity fyzickej osoby počas konania, súd konanie zastaví, alebo v konaní (najmä, ak ide o majetkový spor, ktorého legálnu definíciu zákonná úprava neobsahuje) pokračuje s dedičmi fyzickej osoby, prípadne s tými, na ktorých prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide. Ustanovenie § 63 ods. 1 CSP treba vykladať ako objektívnu možnosť či nemožnosť v konaní pokračovať (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 227). Uznesenie o pokračovaní v majetkovom spore vydá súd podľa § 63 ods. 2 CSP bezodkladne po skončení konania o dedičstve, avšak vo výnimočných prípadoch môže v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve (§ 63 ods. 3 CSP).

39. Procesné nástupníctvo v zmysle § 63 CSP môže nastať aj v odvolacom konaní. Podľa uznesenia Okresného súdu Poprad z 18.5.2022 sp. zn. 20D/184/2021, Dnot 6/2022 žalovaný 3/ W. J. zomrel dňa XX.XX.XXXX. Odvolací súd prihliadajúc aj na predmet konania (určenie, že nehnuteľnosť patrí do

dedičstva) preto rozhodol v zmysle § 63 ods. 2 CSP o pokračovaní v konaní s dedičmi pôvodného žalovaného ako to vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

40. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: "súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu". (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite vecí bez významu.

41. Postupom podľa § 396 ods. 2 CSP, odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie tak, že úspešným žalovaným v konaní priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešným žalobcom v rozsahu 100% podľa § 255 ods.1 CSP.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešným žalobcom v rozsahu 100%. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

43. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).